

Aleksis K

Apua ministerille

Ministereitä, noita kansakuntamme laitapuolen kulkijoita, lyödään taas kerran kuin vierasta sikaa. Nyt on jokin komitea istunut puoli vuotta miettimässä, ja päätenyt siihen nollatulokseen, että ministeriraukat eivät saa avukseen poliittisia valtiosihteereitä, paitsi ehkä pääministeri.

Tämä on huutava vääryys. Nykyisellään ministerinreppanat joutuvat uurastamaan salkunkahva hiessä, kun apua ei löydy mistään. Ministeriöt ovat kyllä täynnänsä kaiken maailman virkamiehiä, mutta kukapa heihin voi luottaa, sillä heidät on voitu nimitää jopa punamultahallituksen aikana ja heissä voi olla jopa kepu-laisia. Sitä paitsi he ovat usein perillä hallinnonalan asioista, joten he herkästi hypähtelevät ministerin varpaille ja saattavat tämän noloon asemaan. Sellaista ei poliittinen apuministeri tekisi koskaan, päinvastoin, hän toimittaisi varpaiden virkaa ministerin ja hyppijöiden välissä.

Tarkoitus oli, että ministerin poliittinen avustaja olisi koko sekalaisen virkamiesrempan pomo ja jöönpitäjä, eli tekisi ministerin rutiinityöt, kuten haukkuisi virkamiehiä ja nipistelisi juoksutyttöjä. Tällainen avustaja olisi suorastaan välttämätön, sillä kuka kuvittelee ministerillä jäävän aikaa hallinnonalansa hoiteluun, kun ainakin kerran kuussa pitää istua eduskunnassa kyselytunnilla ja ahkerasti matkustella ulkomailla

tutustumassa hallinnonalansa asioihin. Jos varsinaisella työpaikalla olisi tuuraaaja, ministerille jäisi nykyistä enemmän aikaa näihin kansakunnan tärkeisiin asioihin.

Toinen syy, johon poliittista apupomoa tarvittaisiin, on tietysti lehdistö ja ylipäänsä ministerin työn häirintä. Nykyisin ihan tavalliset sihteerit kyllä torjuvat sitä kiitettävästi ilmoittamalla, että ministeri on neuvottelussa, mutta aina joku sitkeä toimittaja lipsah-taa läpi ja kysyy jotain. Jos välissä olisi apuministeri, kyselyt kään-tyisivät automaattisesti hänelle ja hän voisi sanoa totuudenmukai-sesti, mutta silti kasvojaan menet-tämättä, että enpä ossoo sanua tuohon yhtään mittää.

Saman tien varsinaiselle minis-tereille saataisiin sitä suurten kysymysten mietiskelyrauhaa, jota pääministeri Holkeri äsken vii-saasti kaipasi.

Kaikkein parasta apuministeri-systeemissä olisi kuitenkin se, että se vähentäisi poliittisia virka-nimityksiä. Puolueiden parhaat voimat eivät kyllästyisi odotelles-saan pitkäikäisten hallitusten vaihtumista ja omaa vuoroaan, jos heille olisi tarjolla apuministerin paikkoja. Näin kenties pian voitai-siin kokonaan luopua poliittisista palkintoviroista, kuten maaher-roista, Veikkausyhtiön ja Alkon johtajista ja koko Suomen Pankin johtokunnasta.